Engelska för döva och hörselskadade

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla sin flerspråkighet samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften.

Genom undervisningen ska döva och hörselskadade elever ges möjligheter att i skrift, och utifrån sina individuella förutsättningar i tal, utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå språket, att kunna formulera sig och samspela med andra på engelska, samt att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att underlätta kommunikationen när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med det engelska språket ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även ge eleverna möjligheter att utveckla förståelse av olika livsvillkor samt kulturella och sociala förhållanden i områden och sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i språket från olika källor. De ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för språk och kulturer och förmedla nyttan av språkkunskaper.

Undervisningen i ämnet engelska ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förståelse av engelska i skrift och utifrån sina individuella förutsättningar i tal,
- förmåga att formulera sig och kommunicera på engelska i skrift och utifrån sina individuella förutsättningar i tal,
- förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- förståelse av kulturella och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där engelska används.

Centralt innehåll

I årskurs 1– 4

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer, intressen, personer och platser.
- Vardagsliv och levnadssätt i olika sammanhang och områden där engelska används.

Läsa och/eller lyssna – reception

- Tydlig engelska som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, från olika medier, även i kombination med illustrationer.
- Enkla dialoger och samtal.
- Filmer och dramatiserade berättelser för barn.
- Sånger eller sångtexter, dikter och sagor.
- Ord och fraser i närmiljön, till exempel på skyltar, i reklam och andra enkla texter.

Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

- Enkla presentationer, meddelanden, beskrivningar och dialoger.
- Enkla samtal.
- Sånger och dramatiseringar.

I årskurs 5– 7

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper. Engelskans utbredning i världen.

Läsa och/eller lyssna – reception

- Tydlig engelska som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, från olika medier.
- Dialoger, samtal och intervjuer.
- Berättelser och annan fiktion för barn och unga.
- Sånger eller sångtexter, dikter och sagor.
- Meddelanden och information, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang samt för att anpassa läsning till framställningens form och innehåll.

- Sökning av enkel information i ett avgränsat urval av källor av olika slag för användning i egen produktion och interaktion.
- Språkliga företeelser, däribland ord, fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och stavning i det språk eleverna möter.
- Hur olika formuleringar används för att inleda och avsluta olika typer av framställningar och samtal.

Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

- Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande engelska.
- Strategier, däribland omformuleringar, frågor och stödjande fraser, för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital.
- Språkliga företeelser, däribland ord, artighetsfraser, tilltalsord och andra fasta språkliga uttryck samt grammatiska strukturer och stavning i elevernas egen produktion och interaktion.
- Bearbetning av egna framställningar för att förtydliga och anpassa kommunikationen efter syfte och mottagare.

I årskurs 8– 10

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden.
- Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp.
- Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper.

Läsa och/eller lyssna – reception

- Engelska från olika medier.
- Engelska som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterade och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer. Till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar.
- Skönlitteratur och annan fiktion, även i filmatiserad form.
- Sånger eller sångtexter och dikter.
- Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa läsning eller lyssnande till framställningens form, innehåll och syfte.
- Sökning och värdering av innehåll i källor av olika slag, utifrån olika syften.
- Språkliga företeelser, däribland grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck i det språk eleverna möter.
- Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.

Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

- Samtal, diskussion eller skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter.
- Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt.
- Språkliga företeelser, däribland ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion.
- Bearbetning av egna framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang.

BETYGSKRITERIER I ÄMNET ENGELSKA FÖR DÖVA OCH HÖRSELSKADADE

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 7

Eleven förstår och tolkar **det mest väsentliga** av innehållet i tydligt, enkelt språk om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av källor samt använder **på ett delvis relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt och begripligt med fraser och meningar**.

I interaktion uttrycker sig eleven **enkelt och begripligt med ord, fraser och meningar**. Dessutom använder eleven strategier som **i någon mån** underlättar och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **på ett enkelt sätt**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betygskriterier för betyget D i slutet av årskurs 7

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betygskriterier för betyget C i slutet av årskurs 7

Eleven förstår och tolkar **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i tydligt, enkelt språk om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av källor samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt**, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**.

I interaktion uttrycker sig eleven **enkelt och relativt tydligt med ord, fraser och meningar**. Dessutom använder eleven strategier som **i viss utsträckning** underlättar och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **på ett enkelt sätt**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betygskriterier för betyget B i slutet av årskurs 7

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betygskriterier för betyget A i slutet av årskurs 7

Eleven förstår och tolkar **helheten och väsentliga detaljer** i tydligt, enkelt språk om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av källor samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **i någon mån varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande**.

I interaktion uttrycker sig eleven **relativt tydligt med ord, fraser och meningar** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom använder eleven strategier som underlättar och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **översiktligt**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 10

Eleven förstår och tolkar **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i lättillgänglig engelska i olika sammanhang och av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i källor av olika slag samt använder **på ett delvis relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt, begripligt och relativt sammanhängande**.

I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **enkelt och begripligt** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom använder eleven strategier som **i viss utsträckning** underlättar och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.

Betygskriterier för betyget D i slutet av årskurs 10

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betygskriterier för betyget C i slutet av årskurs 10

Eleven förstår och tolkar **på ett välgrundat sätt huvudsakligt innehåll och väsentliga detaljer** i lättillgänglig engelska i olika sammanhang och av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i källor av olika slag samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **med viss variation, relativt tydligt och relativt sammanhängande**. Eleven formulerar sig även **med visst flyt** och **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation.

I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **relativt tydligt och med visst flyt** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom använder eleven strategier som underlättar och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utvecklat**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.

Betygskriterier för betyget B i slutet av årskurs 10

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betygskriterier för betyget A i slutet av årskurs 10

Eleven förstår och tolkar **på ett välgrundat och nyanserat sätt såväl helhet som detaljer** i lättillgänglig engelska i olika sammanhang och av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i källor av olika slag samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag formulerar sig eleven **med viss variation, tydligt och sammanhängande**. Eleven formulerar sig även **med flyt** och **viss anpassning** till syfte, mottagare och situation.

I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom använder eleven strategier som underlättar och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **välutvecklat**, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.